український католицький часопис

МІСІОНАР

РІК ЗАСНУВАННЯ 1897 № 9 (35) * ВЕРЕСЕНЬ 1995

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Засновники - Отці Василіяни

Головний редактор
о. Василь Зінько, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ,
о. Іван Новак, ЧСВВ,
о.Йосафат Воротняк, ЧСВВ,
о. Йосиф Будай, ЧСВВ,
о. Павло Мадяр, ЧСВВ,
Неоніла Стефурак

Комп'ютерна верстка
Ольги Кузьмич

На обкладинці:
Різдво Пресвятої Богородиці. Вишивка О. Дмитра Блажейовського.

Адреса редакції:
м. Львів, 290019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир ОО. Василіян
тел. 72-46-94

Підписано до друку 30.08.95
Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Тираж 3000 прим. Зам. 47.

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській книжковій друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер». 292310, Львівська обл., м. Жовква, вул. Василіянська, 8

З М І С Т

Намір апостольства молитви на жовтень 1
Папа Іван Павло II навчає
З'єднані спільнотою віри 3
Надія Гривнак
Навчати інших любити Бога 4
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Конфесійні вихиляси 5
о. Павло Мадяр, ЧСВВ
Великий ризик 7
Раїса Ліфантій
Великі мрії - плідні 9
З настанов св. Антонія Великого 10
Свята вервиця 11
Неоніла Стефурак
"Мати Божа з Люрду, захисти Україну"... 12
о. Володимир Серемчук
Цілюща сила людської води 15
Фоторепортаж 16
Ігор Скленар
Україна вшановує Серце Христове 17
Ярослава Ткачук
Пам'яті митрополита 18
Лідія Купчик
Продовжує жити в легенді 19
З потоку новин
Великий прихильник нашої Церкви 20
Ігор Скленар
Спільно берімося за діло 21
Наталя Томків
Що мені дає Церква? 23
З потоку новин
Присягнули служити Україні 24
Світлана Дякун
Як фенікс із попелу 25
Місійні дні 27
З потоку новин
Проект святкування 400-ліття Берестейської та 350-ліття Ужгородської уній 29
Іван Долинюк
Тисяча і одна... секта - "нетребники" 30
Акція "Дніпро" 30
З потоку новин
На Вкраїні далекій... 31
Куток дитини 32

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

© Журнал "Місіонер", 1995.

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

Оце Серце, що так дуже полюбило людей...

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й терпіння нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників і у всіх намірах Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву і Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ:

Загальний: ЩОБ ЛЮДИ ПОХИЛОГО ВІКУ НЕ ПОЧУВАЛИСЯ САМОТНІМИ ТА ПОКИНУТИМИ, А МАЛИ ДОПОМОГУ Й ОПІКУ ВІД ІНШИХ ЛЮДЕЙ (Поблагословене Святішим Отцем).

Церква цим разом звертає нашу увагу на людей похилого віку, щоб ми не лише молилися за них, але й опікувалися ними.

Є гарні приклади опіки над людьми похилого віку. У Бразилії Сестри Катехитки св. Анни мали на Вера Гварані дім для таких людей. У тому домі перебував один вісімдесятилітній старець. Хоч мав аж 14 дітей, але ним опікувалися сестри.

Не раз я був свідком того, як сестра Боніфатія (до речі, з польського

роду), наче дитину, обходила цього старця. А він потребував, так би мовити, повноцінної опіки. Ще більше, ніж немовлятко. Згодом я запитав сестру, як їй працюється, на що вона відповіла: "Я люблю дбати про немічних. Хай Господь дає нам більше таких душ. Це моя молитва."

Однак мусимо зазначити, що опіка над людьми похилого віку - це, в першу чергу, справа дітей і родини. Знаю інший приклад. В родині двох сестер, Катерини і Михайлини, були ще діти. Вони заклали свої сім'ї та й роз'їхалися по своїх господарствах. А ці дві дочки залишилися з батьками. Не раз говорив я з ними, чому вони не заклали своїх родин. Відповідали мені, що їм жаль батьків і що хочуть жити для них та для церкви. Справді, церква св. Івана Хрестителя на долішній Папандуві (Бразилія) виглядала, як писанка...

Наші товариства, братства і сестринства повинні також дбати про людей похилого віку і про сиріт. За таку опіку Господь в особливий спосіб винагородить добрі душі!

Місійний: ЩОБ МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ МІСІЙ ЗБІЛЬШИВ ПІКЛУВАННЯ Й ЖЕРТВЕННУ УЧАСТЬ У ГОЛОШЕННІ ХРИСТОВОЇ ЄВАНГЕЛІЇ.

Церква влаштовує різні дні, як от покликань та місій. Ми з того повинні скористати та й запитати себе, яку місійну працю виконує наша українська Церква на тій ниві. На жаль, майже ніякої. От мільйони українців чекають на духовну обслугу рідною мовою, але того не мають. В самій тільки Російській Федерації проживає понад 15 мільйонів українців, тобто майже дві Прибалтики. А скільки вони мають там місіонарів та місіонарок? Не кожен над цим замислюється. Але так не може бути. Ми мусимо докласти зусиль, щоб українська Католицька Церква піклувалася своїми єдиновірцями по всій земній кулі та й подбала, щоб жодна душа нашого брата чи сестри не пропала для Божого Царства. Це наш священний обов'язок. Коли ми не будемо про це дбати, то хто ж цим займеться.?!

Місцевий: ЩОБ КОЖНА УКРАЇНСЬКА РОДИНА СТАЛА ВИТАНІЄЮ, ДЕ ХРИСТОС - ЦАР МІГ БИ ЗАКЛАСТИ ЦАРСТВО СВОЄЇ ЛЮБОВІ.

У жовтні, останньої неділі, вшановуємо святого Христа-Царя. Цей намір варто брати до уваги й старатися, щоб кожна наша родина стала Витанією, як дім Лазаря, Марії і Марти став дорогим для Ісуса під час Його земного життя. Отож, у кожному домі повинна панувати молитва, побожність, згода та, передусім, тверезість і працелюбність.

Покровитель на жовтень - св. Роман СЛАДКОПІВЕЦЬ (14.10).

Він є взірцем того, як співом прославляти ім'я Господнє. Склав чимало кондаків, і вони до сьогоднішнього дня співаються по наших церквах. Берімо приклад з цього святого мужа і стараймося, щоб у кожній церкві усі одним серцем та устами славили Бога, маючи в руках молитовники.

З'єднані спільнотою віри

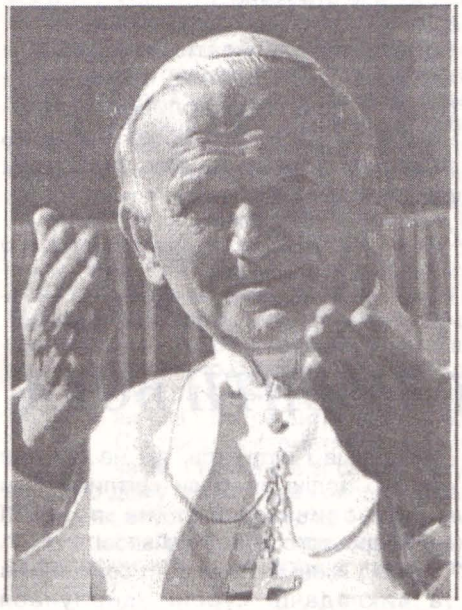

Церкви Сходу і Заходу довгі століття йшли своїми власними дорогами, проте, з'єднані братньою спільнотою віри та священнодійств, вони мали згоду в тому, що Римський Престол вирішував справи суперечок щодо віри чи правопорядку. (Про екуменізм, 14. Конституція II Ватиканського Собору).

На загальній аудієнції, яка відбулася в серпні у Залі імені Папи Павла VI, Святіший Отець з глибокою пошаною пригадав навчання деяких екуменічних Соборів перших століть християнства, зокрема про співістотність Сина з Отцем на Нікейському Соборі 325 року; про божественність Святого Духа на Першому Соборі в Константинополі 381 року; про Богородицю на Соборі в Ефесі 431 року; про єдність особи і подвійність природи Ісуса Христа на Соборі в Халкедоні 451 року.

Продовжуючи свої роздуми, Папа наголосив на великому значенні духовного багатства християн Сходу, а особливо всього того, що відноситься до Божественної Літургії, яку вони сповняють з великою любов'ю. Ще в особливий спосіб варто підкреслити значимість Таїнства Євхаристії, в якому усі ми покликані щораз більше відкривати "джерело життя Церкви та завдаток життя майбутнього". Бо тільки завдяки Таїнству Пресвятої Євхаристії вірні, об'єднані навколо єпископа і маючи доступ до Бога Отця через Сина, який страждав та був прославлений, у Зшесті Святого Духа, доступають спільності з Пресвятою Тройцею, стаючи "учасниками Божої природи" (2 Пт. 1, 4). Таким чином, Церква Господня будується і росте в поодиноких Церквах.

Вклад Сходу в життя Христової Церкви є і залишається дуже важливим. Тому Ватиканський Собор благає католиків, щоб вони усвідомили, "що пізнання, вшанування, зберігання і підтримання багатої літургійної спадщини Східних Церков має якнайбільшу важливість для вірного збереження цілої християнської традиції і для примирення християн Сходу і Заходу".

Згідно із Другим Ватиканським Собором, "Східні церкви, з думкою про необхідність єдності усієї

Церкви, мають право керуватись власним законодавством". Існує також справедлива різноманітність в передаванні єдиного вчення, отриманого від Апостолів. Різні богословські формули Сходу і Заходу радше часто себе доповнюють, ніж суперечать. Ватиканський Собор також зауважує, що правдиві богословські традиції східних "чудово закорінені в Святих Писаннях".

Отож, - вів далі Його Святість Іван Павло II, - ми повинні дедалі більше вивчати те, чого навчає Ватиканський Собор щодо пошани Східних Церков і їхніх звичаїв та духовних традицій. Треба старатися вести з ними спілкування щирої любові і плідної співпраці, вірно служачи правді. Не можемо не поділяти і повторювати сподівання, "щоб зростала братня співпраця з ними, в дусі любові, відкидаючи будь-які почуття сварливого суперництва". Так! Нехай же Господь обдарує Церкву наших часів цим даром своєї любові!

РАДІО ВАТИКАН

З ПОТОКУ НОВИН

НАВЧАТИ ІНШИХ ЛЮБИТИ БОГА

Урочистою Божественною Літургією в архикатедральному соборі св. Юрія 31 липня закінчилися цьогорічні Катехитичні курси Львівської архиєпархії УГКЦ. Службу Божу відслужив високопреосвященний Владика Василь Медвіт, ЧСВВ. Йому допомагали греко-католицькі священики, серед яких улюблені викладачі катехитів: о. проф. д-р Діонісій Ляхович, ЧСВВ, о. проф. д-р Ігор Мончак, о. Гліб Лончина, студит, о. Михайло Малацко та інші. У своїй проповіді Владика Василь, ЧСВВ звернувся до учасників Катехитичних курсів із закликом не відступати перед труднощами, пам'ятаючи про покликання катехита - власним життям і прикладом навчати інших любити Бога, Христову Церкву і рідну Україну.

Після закінчення Св. Літургії 54 випускники Катехитичних курсів отримали посвідчення на право викладу етики на засадах християнської моралі за дорученням і погодженням між церковною владою і управлінням освіти. Багатоголосим "Многая літа" завершилася спільна молитва священиків і катехитів, які на спомин про цю подію зробили світлини біля митрополичих палат на подвір'ї святоюрського храму у Львові.

Від імені катехитів до священиків та викладачів курсів звернулася п. Людмила Рудницька. Сердечно вітали катехити свою наставницю, координаторку курсів впр. с. Луїзу Цюпу, СНДМ, яка цього року відзначає 25-літній ювілей складання довічних монаших обітів.

Літні Катехитичні курси у Львові, які вже мають два випуски, стають відомими поза межами нашої області. Цього року на першому курсі навчалися представники з інших областей України і, навіть, з Караганди.

Через український католицький часопис "Місіонар" катехити складають щиру подяку всім викладачам, організаторам курсів, які своєю самовідданою працею допомагають катехитам глибше зрозуміти Божу науку, історію Церкви, основи християнської моралі.

Надія ГРИВНАК

ВІД РЕДАКЦІЇ:

КОНФЕСІЙНІ ВИХИЛЯСИ

Вони є на порядку дня. Ось деякі прояви:

1. - Іновірці дуже захвалюють своє вірування. Аби де стрінули когось, то зараз вперто і завзято критикують усе католицьке, а своє вихваляють попід небеса як єдиноправильне та спасаюче... Ясно, що не треба захвалювати доброякісних товарів, а тільки тих низької вартості, бо добрі самі люди знайдуть і добре ще за них заплатять. До речі, баготоназвані секти та різні славні юрисдикції такої захвалки потребують, бо їх і задарма порядна людина не візьме...

2. - Іновірці, якщо їх можна ще такими назвати, чи можуть католикам закинути отакі речі: кидання в криниці отрути, як це діялося на Зборівщині, чи обливання сірчаною кислотою других, чи побивання до смерті чи каліцтва видніших противників, загарбування приналежних іншим споруд, які правно до інших здавна належали, не впускання до власних церков небіжчиків, що будували чи були ктиторами цих святинь, а навіть зневажання могил полеглих за Україну. Виходить, що ці полеглі борці були іновірцями. Теж топтання національного синьо-жовтого прапора та герба, як це діялося на Івано-Франківщині. Ще є свіжі погрози скарати "по-гайдамацьки" "поляків". Тероризувати вірних, мовляв, що вони "мають гріх", бо ідуть молитися до колишнього костелу і одночасно не віддати їм їхньої власної церкви. Ото навіть до Криму прибули служителі славного культу із Галичини і розказували, наліво і направо, які то варварства поповняють "греко-католики" уніяти над ними. Правда, їм влучно відповіли: "Ну, а от ви цілі і добре виглядаєте, а кажете, що з такого пекла вирвались???"

3. - Сектанти систематично роблять облави на доми, як це було за недавніх "добрих" часів, і пхаються зі своєю вірою і літературою. Напевне ніхто не впустить до свого дому грабіжників і злодіїв грошей та майна чи навіть напасників на життя. Та тут, як впустити без гріха і небезпеки грабіжників не тілесних, а духовних, що грабують безлично віру і спасіння вічне нашої душі? Коли перші напастують когось, то телефонують до сторожів ладу, і тут ще більша рація: це саме чимскоріше зробити!!!

4. - Коли такі нахабні гості не перестають полокати мозків, то зараз їм конче пригадати, що ми почитаємо Пресвяту Трійцю, Богородицю, Євхаристію, маємо сповідь і визнаємо головою Церкви, з волі самого Христа, наслідника св. Петра апостола. Навіть добре було б зараз почати вголос молитися, зокрема вервицю. Їм все і всюди можна, а нам не вільно самих себе боронити??? Це найкраща нагода виявити свою правдиву і повну віру перед людьми, щоб Христос до нас перед Отцем і ангелами признався колись. Теж дати їм замість їхньої нашу, релігійну літературу - правду і істину!

5. - Одна студентка львівського університету недавно так спекалася проповідників нової віри: "А ви родилися такими?"

Вони без слова пішли собі геть... Активіст Української Молоді Христові, запрошений на збір євангелістської молоді, теж їм так заарґументував: "Христос каже: той його любить, хто заповіді його зберігає. Ми це робимо, бо зберігаємо віру батьків, а ви, напевне, в вашій новій вірі не родилися. Правда, коли віра була б фальшива, то і батьків слухати не годиться, але наша віра повна і правдива - вселенська". З того часу вже не просять до себе нашої молоді і самі не пхаються до нас.

6. - Зрештою іншоконфесійники усюди, ні сіло, ні впало, напастують інших і їм не дають дороги перейти. Так не роблять добре виховані люди, а тим більше християни. Сам Христос, коли гаразинці по втопленню свиней, вибачте, в озері, просили Христа відійти з їхніх сторін, то пішов, не сказавши жодного слова. А то Біблію читають, і цього вони не бачать і не знають... Напихатися кому, то хіба жителі джунглів роблять.

7. - Напастують іновірці та безвірки їм потурають, навіть папі свої християни, мовляв жити по-монашому ненормально. Добре, а чого ненормально. Власне жити, як ці опоненти живуть, то ненормально, бо сороміцькі недуги поїдають отих

сексуальних збоченців тисячами. А які то ті подружжя? Німі тварини живуть більш нормально, як ці порнографісти та прихильники абортів й розлучень.

8. - Гіршаться іновірці чистилищем. Добре, та ж його мають усі релігії світу. То чого чіплятися, як п'яний плота, нас? Видно увесь світ і людський рід збаранів, а мудрими залишились непомильні новоівірці.

9. - Нескінченно торочать про образи, ікони та фіґури, а самі мають цілі альбоми світлин і образів у себе в хаті, то їм вільно мати, а нам - ні. Тож Христос і Марія мали вигляд людський, то можна їх в такій формі й представляти. Про це свідчать від самих початків християнства такі катакомби і чудотворні ікони Богородиці. Ідоли не уздоровляли сліпих та паралітиків і так дальше, то чого, наче муха в спасівку, вчепилися та лізуть у католицький та православний городи??? Чому ж не виступають проти прапорів та гербів - це теж для них повинні бути ідоли. Та вони тут бояться, бо заплатять штраф і ще в холодну їх посадять, щоб прохолодити їхні гарячі голови...

10. - Ми сидимо тихо, коли протестанти такі недоречності творять, як оця: "... кожен має право сам собі пояснювати Біблію". Гаразд, то лишіть тих біблійників у спокої. Навіщо ж тоді пастори, проповідники, доми молитви, громади... І писана література, що нічого спільного з Біблією не має, і за яким правом вони поневолюють своїх визнавців і їм накидають свою інтерпретацію Святого Писання? Воюють проти Церкви, як Вавилону, а самі набудували сотні вавилонів; і це правильно, окей??? Католики мають богословів і знавців діла й можуть релігійні речі пояснити, а різні проповідники що? Хто їх вислав, як апостолів Христос, і хто їм якусь владу дав? Самозванці. Чого ж то вони зі своїм нікудишнім уставом до чужого, нашого монастиря пхаються, як влучно зауважує наша стара приказка.

11. - Ще дехто торочить про скорочення, переінакшення та латинізацію тощо. І кажуть: "Того не може бути, бо моя бабка і мати мене інакше вчили, і я їх не покину". Йдеться про вишивання в неділю. Це є мистецтво, а не важкоробоча праця. І це було дозволене ще за панської Польщі. Та от гаразд. Коли тобі за взірець твоя бабця і мама, то правильно наслідуй їх на цій лінії. У куди важливіших справах. Бабка мала восьмеро дітей, мати - п'ятеро, а в тебе - одно-двоє... Та як??? Бабка і мати тебе вбирали скромно, а ти як вбираєш своїх дочок та внуків?

12. - Після останнього вселенського собору на всі сторони світу трублять, що має бути демократизація, колегіяльність і плюралізм, тобто багатовидність. Красно, нема що й казати, але от спробуй зробити інакше, як роблять усі пособорці, то тебе заклюють. Чиста диктатура невірючого пролетаріяту. От вчепилися того, що причастя приймають стоячи, арґументуючи тим, що сам папа так причащає. Славно, як наслідувати папу - то в усім, і теж тоді правити Службу Божу, як він... по-латинськи, по-римськи, по-польськи. І що тоді робити з такою, вічно обмовленою латинізацією. Але то не буде латинізація, це чиста восточчина з самого Риму... А саме оте стояння і ще давання причастя на руку якраз автентичній латинізації та протестантизації...

13. - Читаємо в одному свіжому документі, що не можна вести прозелітизму, тобто унія святого Йосафата - це помилка, і вона не має місця в нинішню добу екуменізму. Прозелітизм *(за словником іншомовних слів, Київ, 1985)* - це прагнення завербувати якнайбільше прихильників якого-небудь вчення (прозелітів). А в другому значенні, - це палка вірність новоприйнятому вченню, новим переконанням. Саме ніякого прозелітизму в Бересті не було, бо ніхто нікого не вербував, а самі владики української і білоруської київської Церкви вирішили визнати зверхність наслідника св. Петра, як це було до 1054 року в усій Європі та Азії. Ані акт владик не був цілком новоприйнятим вченням чи переконанням, а це було збереженням старого, яке собі застерегли наші владики, і Рим донині притримується тої умови. Казати, що католицька і православна - дві окремі церкви, це не знати основної Христової науки, що має бути один пастир і одне стадо й один Бог, одна віра й одне хрещення. Саме нині оце "православствующее дійство" - це північний прозелітизм, що задурманив навіть такий Ватикан, і оте саме той екуменізм чи, м'яко, але щиро говорячи, поневолення душі. Тому торочити, що Берестейське порозуміння 1596 року - помилка, це антибожа і антиукраїнська робота, яка далі вперто продовжується, і треба на це зважати й демаскувати так нечесні на знищення правдивої єдиної Христової Церкви заходи.

о. В. ЗІНЬКО, ЧСВВ

ВЕЛИКИЙ РИЗИК

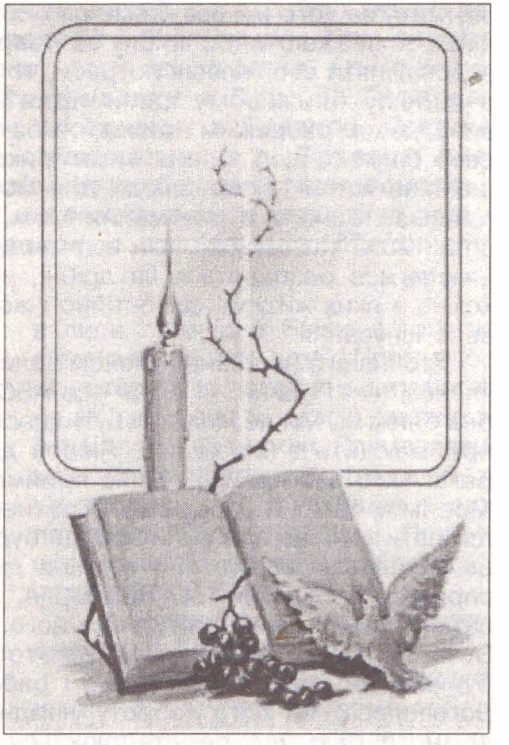

Найбільший ризик людського життя - втратити небо і потрапити до пекла. А що багато людей на це не зважає, ще не означає, що цим можна легковажити. Не завжди все зрозуміло кожній людині. Дехто поводиться так, мовби спав все життя, і пробуджується тільки наприкінці. Але все життя людини начебто натягнуте між двома полюсами: добром і злом. Саме цим воно відрізняється від життя рослин і тварин, які, як і люди, з'являються на світ, ростуть, щось споживають, старіють, вмирають і зникають без сліду. Людина-рослина чи людина-тварина не могли б ставити перед собою жодних ідеалів, не прагнули б до вищої мети, не боролись би, не страждали і не вмирали за якусь правду і справедливість, бо якщо нема вищого духовного світу, то нікуди подітися від суворої дійсності матеріального, в якому живемо, помираємо і... зникаємо без сліду. Якби не було протиріччя між добром і злом, правдою і брехнею, любов'ю і ненавистю, не було б нічого, що робить людське життя таким змістовним, загадковим, повним боротьби і напруги, радості і смутку... Не було б релігії, мистецтва, науки, історії з її святими мучениками, злочинцями і тиранами... Саме історія ставить кожного на належне йому місце. Історія не може називати добро злом, а зло добром. Лише історія показує, ким насправді був великий імператор Нерон, а ким - розіп'ятий подорожній жебрак, апостол Петро. Історія виявила облудне судження про Христа ("Він недобрий, Він зводить народ") і підтвердила Його пророчі слова: "Збудую Церкву Мою і пекельні сили її не подолають".

Отже, коли йдеться про великий ризик, то, зрозуміло, що це стосується тих, які "мають розум, щоб розуміти і очі, щоб бачити". ВІД КОЖНОГО З НАС ЗАЛЕЖИТЬ, НАБЛИЖАЄМОСЯ МИ ДО ПЕКЛА ЧИ ДО РАЮ. Наша віра, наші погляди, наші вчинки відбиваються на долі всього людства, тому кожна людина несе відповідальність за долю всіх. Якою важливою є ця відповідальність, бачимо зі слів самого Творця. Передаючи Мойсеєві десять заповідей, Він говорить: "Сьогодні я кличу за свідків небо і землю: у ваших руках життя і смерть, благословення і прокляття...

Якщо збережете Закон, благословлю вас до тисячного покоління, а якщо порушите, проклену вас до четвертого покоління!"

Цей великий ризик (потрапити до раю чи до пекла) збігається ще й з таким: бути чи не бути людиною вже у цьому світі. Останнє залежить від того, за кого ми вважаємо самих себе, а за кого - своїх ближніх. Бо якщо я вважаю себе лише за тварину, якій достатньо їсти, пити і задовільняти свої тілесні потреби, то хіба я побачу в собі, а тим більше в своєму ближньому щось гідне любові?.. Вважаючи себе лише випадковим творінням природи, хіба я буду розмірковувати над життям своїх ближніх, щоб полегшити чи прикрасити його? Навпаки, буду думати, що їхнє життя - перешкода для мого. Тому Господь говорить: "Хто приймає одного з цих малих Моїх, той Мене приймає". Світ треба сприймати таким, яким він є, з подивом і пошаною до його Творця - інакше все розпадеться на дрібні, не пов'язані одна з одною частки, кожна з яких житиме самостійно і жорстоко боротиметься з іншими за своє існування.

Хто іншого не визнає членом великої Родини, той сам перестає бути членом цієї Родини... Пекло - це АБСОЛЮТНА САМОТНІСТЬ, без Бога і без ближніх. Ми не можемо бути щасливими, не даючи нічого іншим і не приймаючи від них нічого. Любов до ближнього веде нас до любові Бога: "Хто вас прийме, Мене прийме... Де двоє або троє зберуться у Моє ім'я, там і Я серед вас". Тож небо - це СПІЛЬНОТА, повна краси і доброти тих, що вже були або ще будуть на землі! "Бог мій і все моє!" - це гасло всіх святих. Бо є лише дві дороги, якими людство ходить справіку: З БОГОМ АБО БЕЗ БОГА. Без Бога хотів би формувати світ сатана, "князь цього світу". Ось його головні досягнення: відречення від Бога в раю; братовбивство; потоп (як наслідок гріховності тіла); будівництво вавилонської вежі і рабство мільйонів; погорда і зневага Богочоловіка за Його доброту, лагідність, покору і милосердя; обіцянка земного раю, що перетворюється в тотальне винищення людства внаслідок відкритої та прихованої війни проти нього. Натомість Божі діла: земля передана у спадок людині; подружжя, яке привело на цей світ Божого Сина в Назареті; Церква, яка постійно проповідує Божу правду, любов і милосердя...

Отож когось таки треба вибрати. Великий ризик! Не ризикує лише той, хто не думає. Але людина мусить думати і тому має вибір бути з Богом або без Бога... Бути в раю чи у пеклі... Господи, порятуй нас!

о. Павло МАДЯР, ЧСВВ

"Безсмертя, воскресіння, Царство Боже невід'ємні від того, що діється у цьому світі. Якщо людина буде зневажати своє земне служіння, це буде зрадою її покликанню. З іншого боку на тих, хто всі сили присвячує матеріальному, чекає неминуча катастрофа...

Життя коротке. Будь-якої миті від нас можуть зажадати звіту".

Олександр МЕНЬ "Син Людський"

ВЕЛИКІ МРІЇ - ПЛІДНІ

Починаючи новий день, ніхто не відає наперед перебігу його подій. Так, зовсім несподівано, доля звела мене, кримчанку, в Івано-Франківську з Впр. о. Тарасом Олійником, місіонером з Бразилії. Згодом довелося спілкуватися з о. Тарасом іще кілька разів. Наші бесіди стали основою інтерв'ю, яке виношувала в серці біля року, а тепер пропоную для друку в "Місіонарі".

АВТОР.

- Перше запитання традиційне: звідкіля, отче, йдуть витоки вашого роду?

- Мій батько, Йосип Олійник, родом з-під Заліщик на Тернопільському Поділлі. Матуся Ганна (з дому її прізвище Білик) походила з села Розвадова Миколаївського району на Львівщині. Обоє виїхали до Бразилії з родичами понад вісімдесят років тому, ще підлітками... Я прийшов на світ в халупі серед пралісу, був четвертою дитиною в родині. Батько помер рано, а мама прожила дев'яносто шість років. Дочекалася від восьми дітей, що вижили, сорока дев'яти онуків і п'ятдесяти правнуків. Понад три роки тому з маминим благословенням я приїхав працювати в Україну. "Їдь, сину, - сказала мати. - Неси в своєму серці Ісуса. Його я привезла з України до Бразилії в своїй душі і передала тобі. Його прогнали антихристи з України, а ти намагайся повернути Його туди", - вона раділа, що я їду в Україну, хоч, мабуть, відчувала серцем: бачимось востаннє.

- Напевне з батьківської хати Ви, отче, винесли першооснову християнської віри, український дух?

- Мої батьки твердо дотримувались заповідей Божих і того ж вимагали від нас, дітей. Пригадую, як нетерпляче чекав я в дитинстві неділі: того дня ми усією родиною їхали возом до церкви. Розмовляли між собою вдома тільки по-українськи, з сусідами, що походили з Галичини, також. Перше португальське слово "сповідатися" я засвоїв від брата...

- А як складався для вас шлях служіння Богові?

- Після закінчення початкової школи я вступив до семінарії в Прудентополі, де на новіціяті готувався до богопосвятного чернечого життя. Відтак були духовні студії на терені Бразилії, в Папському Григоріанському університеті в Римі, Біблійному інституті в Римі та Єрусалимі. А згодом - місії в Аргентині, Парагваї, Англії, Австралії. Років з одинадцять тому вперше на три тижні приїхав в Україну...

- Які ж зосталися про цей приїзд спогади?

- Гнітючі. "Господи, доки ж таке буде? - звертався я у щирій молитві до Всевишнього. - На словах рівність, братерство, а насправді неволя". Та внутрішній голос переконував мене, що чекати недовго. Я вірив у Боже Провидіння.

- Розтлумачте, будь-ласка, останні слова.

- Треба сильно вірити, що світом керує Боже Провидіння, і що свобода України - це Божий дар... Хтось із великих сказав, що великі мрії - плідні. Я теж з юних літ бачив себе у мріях проповідником в Україні. І от мої мрії збулися...

- З щойно почутого виникає запитання щодо Вашого, отче, особистого розуміння ситуації в Україні?

- Не треба трагічно трактувати реальність. Адже будувати Україну ми почали без найменшого досвіду. Політична криза, непорозуміння в парламенті, ототожнення демократії з вседозволеністю, інфляція - все це закономірні процеси. І не варто їх штучно гальмувати. Молоде вино мусить перебродити... Але насамперед треба відродити духовність. Саме її відсутність, ігнорування християнськими чеснотами, на мою думку, й привели до теперішньої ситуації в економіці і політиці.

- А яке ваше розуміння загальнолюдської любові, отче?

- Це доброта, толерантність, вміння почути іншого, вміння терпіти. І не треба шукати внутрішніх ворогів, як це було заведено за совєтських часів... Саме це я проповідую тепер в Україні. А ще роблю чимало для того, щоб виховати нову генерацію священиків - справжніх духовних наставників пастви, патріотів України. Так само натхненно і самовіддано працюють на просвітницькій ниві в Україні мої побратими - місіонери Августин (на жаль, вже покійний - ред.), Діонісій та Доротей.

- Чи збираєтеся найближчим часом до Бразилії, отче?

- Ні, адже тут ще непочатий край роботи.

Розмову вела Раїса ЛІФАНТІЙ, м. Севастополь

З НАСТАНОВ СВ. АНТОНІЯ ВЕЛИКОГО

Дивлячись на світ, не думаймо, що відреклися від чогось великого, оскільки і вся ця земля дуже мала перед цілим небом. Ось тому, якщо б і над всією землею були ми панами і відреклись від усієї землі, то і в цьому не було б нічого, рівноцінного Царству небесному. Бо як той, хто кидає одну драхму міді, щоб придбати сто драхм золота, так і той, хто будучи паном всієї землі, відрікається від неї, залишає небагато, а одержує в сто разів більше. Якщо ж вся земля нерівноцінна небесам, то той, хто залишає декілька десятин, не залишає нічого. Навіть якби залишив він при цьому і дім, і багато золота, не повинен і тоді хвалитися чи виявляти малодушність. З іншого боку слід помислити, що якби не залишили ми (те, що маємо) заради чесноти, то пізніше, вмираючи, залишили б і так усе, як залишаємо часто тим, кому б не хотіли, як згадував про це Екклезіаст (Екклез. 4, 8). Чому ж не залишити нам усе заради чесноти, щоб успадкувати за це Царство небесне?..

СВЯТА ВЕРВИЦЯ

Свідоцтва її появи сягають XII ст. Ймовірно, що св.Бернард, який відзначався особливою прихильністю до Діви Марії, міг започаткувати вервицю. Традиція пов'язує поширення вервиці зі св. Домініком, засновником Чину Домініканів. Існуючий з XIII ст. звичай 150 разів відмовляти "Богородице Діво" Stefan de Sallai згрупував в 15 таїн, кожна з яких нараховувала по 10 "Богородице Діво". В XV ст. до них було додано на початку один "Отче наш", після десяти "Богородице Діво" - "Слава Отцю...", а також на початку вервиці - "Вірую" і три "Богородице Діво" на прославу Пресв. Трійці. З часом для полегшення відрахунку молитов і тайн почали використовувати нанизані на нитку чи з'єднані ланцюжком коралики, тобто власне вервицю.

Початковим призначенням вервиці було розмірковування над радісними подіями з життя Марії, які почалися ангельським привітом в Назареті. Радість в християнській традиції асоціювалася з трояндою, тож корона ангельських привітів почала називатися Розарієм. Зрештою, саму Марію ще до цього названо було Садом троянд. В XVI ст. усі ці поняття (Марія, радість, троянда) з'єдналися в традиції роздавання троянд, освячених під час марійських свят.

В XV ст. встановилася також тричасткова форма молитви на вервиці, що збереглася донині. Останні радісні тайни почали називатися славними, а другу частину вервиці зайняли тайни страстей Христових, що стали своєрідною короткою Хресною дорогою. Тоді ж, в XV ст., була додана до вервиці молитва "Ангел Господній".

За виданням "Вервиця зі Святішим Отцем" (Рим, 1985).

Не підступись, дияволе, до світла,
що душі праведних від прірви стереже.
Є Бог над нами! Він ще зробить з бидла
людей, що не цуратимуться жертв.

Не підступись, дияволе, до серця,
що вірить свято в дух святих чуттів.
Не підступись! Бо вмерти доведеться
за Правду, що єдина у житті.

Надія ДИЧКА,
м. Долина на Івано-Франківщині

Неоніла СТЕФУРАК

"МАТИ БОЖА З ЛЮРДУ, ЗАХИСТИ УКРАЇНУ..."

(Закінчення. Початок у №№ 7-8, 1995 р.)

Неподалік від печери, понад берегом ріки, розташована чудотворна людська купіль. Це 14 кімнат, окремо для чоловіків та жінок. Тут теж працюють лицарі Пречистої Діви Марії, тому все, незважаючи на безкінечний потік людей, відбувається зворушливо і швидко. Вам допомагають роздягнутися і заводять до кімнати з невеличким басейном, в кінці якого встановлена статуетка Людської Пані. Рідною мовою ви проказуєте "Богородице Діво", занурюєтеся у воду і, подякувавши Матері Божій, оновлені та посвіжілі, виходите з купелі. До речі, воду в басейні змінюють лише двічі на добу, але жодні хвороби нікому не передаються.

Як і купіль, джерельна людська вода, яку п'ють досхочу і набирають у пляшечки та каністри, - усе це тут безкоштовне, подароване Матір'ю Божою з великої любові до людей.

Щороку біля п'яти мільйонів прочан приїжджають до Людру з усього світу. Відвідують і нашу церковцю, де самовіддано трудиться 82-літній лицар Пречистої Діви Марії отець Василь Прийма, відомий в Україні як автор пісні "Гей на Півночі, на Волині зродилась армія УПА".

Його рідне село Бачів знаходиться неподалік Перемишлян на

Львівщині. Виріс він у християнській багатодітній і національно свідомій родині, брав участь у першому з'їзді "Українська молодь - Христові", організованому митрополитом Андреєм Шептицьким. На початку війни пішов боронити рідний край. Доля його склалася так, що він тричі вмирав і воскресав - Божа Мати тричі приходила йому на допомогу, і він пообіцяв Їй стати священиком та побудувати храм Небесній Цариці. Після закінчення війни Василь Прийма вступив до духовної семінарії в Німеччині, навчався в Голландії. Владика Іван Бучко висвятив його на священика,

і він дістав призначення на душпастирську працю до Тулузи, звідки часто відбував з вірними прощі до Марійського Люрду. Саме йому судилося стати ініціатором і сподвижником спорудження храму Успіння Пресвятої Богородиці в Люрді. Він двічі їздив до Америки і Канади збирати пожертви - прізвища жертводавців золотими літерами виписані на мармуровій плиті храму, а серед них - ім'я лише одного добродія з України - священика, що долучив до загальної скарбнички свої тяжко зароблені на 25-літній каторзі гроші.

Сьогодні українська греко-католицька церква Успіння Пресвятої Богородиці, без перебільшення, стала для України вікном у світ. Звідси, одягнувши наших краян у вишивані строї, з хоругвами і синьо-жовтими знаменами веде отець Василь Прийма українських прочан до самісінької базиліки Вервиці. Це завдяки йому при слові "Україна" розквітають доброзичливі усмішки на незнайомих обличчях, а ми заледве стримуємо сльози від радості, що наша держава є, що не вмерла, і що її таки знають у світі.

Розповідаючи про отця Василя, не можемо не згадати і його плідної творчої праці: сотні духовних віршів, десятки документальних нарисів про Люрд і, нарешті, видана в Україні підсумкова збірка поезій, спогадів і вражень від зустрічі з рідною землею у вересні минулого року "Молиться серце" (видавництво Отців Василіян "Місіонер", 1995 р.). Репрезентація цієї збірки відбулася в українській церкві Успіння Пресвятої Богородиці у Люрді, куди отець Прийма ласкаво запросив видавців зі Львова. У Люрді ми зустрілися з великим гуртом прочан з Коломиї та з діточками із Вишгорода (Київщина), яких привіз до Марійського міста отець Павло Когут з Маквіллера. 40 років тому уроженець села Конюхи на Тернопіллі заснував у Маквіллері українську оселю з церковцею Богородиці, яка стала родинною домівкою для кожного прочанина з України. Ще 1951 року, після духовних студій в Голландії та Німеччині та одразу ж після висвячення поїхав отець Павло працювати до Франції. Його душпастирство розкинулося на 300 кілометрів і нараховує біля двох з половиною тисяч осіб. Щосуботи і щонеділі їздить до своїх парафіян отець Павло, а неподалік Люрду завершує будівництво оселі "Почаїв" для прочан з України. Віру в українську державність він підводить для п'яти постулатів, які повинна запам'ятати кожна національно свідома людина. На його думку, щоб збудувати Україну, потрібно: думати, думку не забивати алкоголем, працювати (якнайшвидше наповнити товарами крамниці, ліквідувати чорний ринок, ввести свою грошову одиницю), ощаджувати та ділитися. "Все починається з конкретної людини, - каже український священик з Маквіллера. - Ми християни і мусимо пам'ятати, що Христос посеред нас, що люди створені Господом жити в спільноті і що кожен для себе - ніщо, і тіло без душі - ніщо, тож пробуджуймо та підносьмо духа!"

Серед українських парохій Франції лише дві самостійні - паризька та ліонська. Церква святого Атаназія в Ліоні - одна з найстарших церков Франції, збудована ще 1624-го року, а в 1969-му передана українській греко-католицькій парохії. В 1971

році тут молився наш великий мученик кардинал Йосиф Сліпий. Нині настоятелем української церкви в Ліоні є отець Августин Баб'як. Походить він з лемківської родини, з Польщі. Після закінчення латинської семінарії в Перемишлі і після висвячення мав широкий вибір: міг залишитися в Польщі, поїхати до Канади чи в Україну. Вибрав Францію, але в Україні буває часто, працює в архівах, готується до захисту докторату. Переконаний, що нашій владі бракує принциповості, адже Україна прийняла хрещення з Греції в Києві, а не в Москві, тому дивно, що український парламент продовжує підтримувати московську церкву в Україні, якій і досі належать основні українські церковні об'єкти - Лавра та Почаїв. Отець Августин вважає, що український уряд не проводить національної політики, інакше б дійсно національна і патріотична Греко-Католицька Церква мала в Україні більші права. Що ж до двомовності, то вона, на його думку, зовсім неможлива - чогось подібного немає в усьому світі... З болем розповідав о. Августин про поглиблення асиміляційних процесів серед українців, які емігрували до Франції. Скажімо, в Ліоні мешкає біля 300 українських родин, але щонеділі на Службі Божій в українській церкві буває не більше 30-40 осіб. Сповідаються ж одиниці. Можливо, через вплив Французької Католицької Церкви, яка практикує двічі на рік (перед Різдвом та Великоднем) загальну сповідь та загальне відпущення гріхів. Отець Августин вважає, що Церква в Україні теж повинна реформуватися (зокрема, скоротити Служби Божі), якщо не хоче втратити паству. "Церква повинна стати помостом між Богом і людьми, світлом, а не прірвою; вона повинна подавати людині руку, а не пістоль, бо тільки в ній - надія на майбутнє", - каже греко-католицький священик з Ліона.

Про духовний провід Української Греко-Католицької Церкви говорив і о. Ігор Сапун з Українського Католицького Центру в Мюнхені. Повертаючись через Німеччину додому, ми завернули сюди, щоб вклонитися прахові нашого видатного земляка, керівника визвольних змагань Степана Бандери. Скромна могила з великим білим хрестом наче символізує його суворе, лицарське життя. Глибоко в грунт вкопані бетонні стовпи, між які насипана українська земля - тож, спочиваючи в чужій землі, прах Степана Бандери її навіть не торкається.

Потужна хвиля післявоєнної еміграції сприяла розвитку українства в Німеччині. Греко-католицька церква Покрови Пресвятої Богородиці і святого Андрія Первозванного, Український Вільний Університет, українські суботні школи і літні табори, українські часописи і видавництва, український інтернат, в якому тепер навчаються і діти з України, інтенсивне громадсько-політичне та духовне життя і, врешті, центральне представництво - український консулят (як тут говорять) - все це привертає увагу до Мюнхена багатьох українських політичних діячів. У липні тут перебував Президент України Леонід Кучма. До речі, жоден з президентів (та й керівників Руху) не був у Люрді, а от до Мюнхена всі їздять як по свячену воду. Щосуботи в Українському Католицькому Центрі виступає якийсь хор з України. Вхід платний, а рівень майстерності не

завжди європейський... Словом, таке враження, що від нас уже дуже стомилися мюнхенські українці. Навіть на нічліг не пустили. Але Бог їм суддя. Та й проща була б несправжньою, якби не труднощі та перешкоди, адже після каяття і молитви годиться прийняти покуту...

Зрештою, вітаючи нас в Люрді, отець Василь Прийма сказав: "Ви торкнетеся чудодійної святої скелі, щоб набратися сильної віри, щоб стати непохитними, як ця скеля. Ви нап'єтеся цілющої води, щоб мати повноту Божих ласк, натхнення Божого Духа, що все оживляє... Занесіть Його в нашу рідну землю, між наш народ і скажіть нашим невірним Томам: ми бачили чудо палкої віри усіх народів світу і шани до Матері Божої, ми були з Христом і будемо, ми духом Марійським натхнемо наш рідний знедолений край!"

P.S. *До сказаного залишається додати, що духовний провід під час прощі працівників видавництва "Місіонер" до Люрду здійснювали Отці Василіяни Софрон Попадюк та Дам'ян Кастран, за що їм від усіх прочан велика подяка.*

МОЛИТВА І ДИВО

ЦІЛЮЩА СИЛА ЛЮРДСЬКОЇ ВОДИ

Понад рік тому парафіянин церкви св. великомучениці Параскеви в Болехові Іван Я. лежав в Івано-Франківській обласній лікарні з діагнозом: гангрена ноги. Готував себе до найгіршого. Знав, що після ампутації стане інвалідом. Лише дружина підбадьорювала: вдень відвідувала хворого, а вночі молилася перед образом Матері Божої, щоб Пречиста порятувала її чоловіка. Якось вранці вкотре збиралася до Івано-Франківська: того дня Іванові повинні були робити операцію. Вже виходила з дому, коли на порозі стала монахиня Йосафата. "Вас Євгенією звати? - запитала засмучену жінку. - Я вам людську водичку несу". Виявляється, коли пані Євгенія особливо ревно молилася і просила допомоги, Пречиста порадила сестрі Йосафаті знайти жінку і віддати їй цілющу людську воду, яку привіз до Болехова чернець зі Львова.

За дві години до операції пані Євгенія змастила чоловікові ногу цією водою і хворий заснув, а коли прокинувся, - в операції вже не було потреби. Відтак повторні аналізи, і вражені лікарі виписують Івана з лікарні додому... Але минає час, дружина благає: "Іване, піди висповідайся... Іване, не лягай спати без молитви", та чоловік не прислухається до її порад, не хоче навіть згадувати про минулу хворобу. Однак хвороба пам'ятає про нього. Рівно через рік нога стає такою ж, як і напередодні відміненої операції. І вже без ноги Іван повертається додому.

о. Володимир СЕРЕМЧУК,
парох церкви св. великомучениці Параскеви,
м. Болехів на Івано-Франківщині

Українська церква св. Атаназія в Ліоні.

Група прочан і о. Павло Когут перед українською оселею в Маквіллері.

Прочани видавництва "Місіонер" біля могили Степана Бандери в Мюнхені.

УКРАЇНА ВШАНОВУЄ СЕРЦЕ ХРИСТОВЕ

"Вшановуючи Пресвяте Христове Серце, ми вшановуємо в Ньому і через Нього несотворену любов Божого Слова, як теж і Його людську любов з усіма її почуваннями і чеснотами, бо та подвійна любов спонукала нашого Спасителя жертвуватися за нас і за всю Церкву, свою Обручницю..."

Енцикліка Вселенського Архиєрея Пія XII про вшанування Пресвятого Серця Христового

Червень відзначається вшануванням Найсвятішого Серця Христового. Ще у 1685 році св. Маргарета Алякок разом з новачками монастиря Сестер Візиток у Франції молитвою посвятилася Ісусовому Серцю. Ця, на перший погляд незначна подія спричинилася до виникнення посвяти родин (Інтронізації) Христовому Серцю. Впродовж століть християни усього світу вшановують "Оце Серце, що так дуже полюбило людей..."

Україна теж має свої традиції, пов'язані з вшануванням Серця Христового. Скажімо, Жовква стала відпустовим місцем, а збудовану 1907 року церкву Пресвятого Серця Христового вважають найбільшим досягненням василіянського будівництва нової доби (до речі, "Місіонар" спричинився до збору коштів на її будівництво). З-під її масивних зводів вулиці міста під час свята Христового Серця заповнювалися тисячами людей. В серпневому номері "Місіонаря" за 1936 рік опубліковано репортаж про тодішній жовківський відпуст, на який прийшло біля восьмидесяти тисяч людей, а до св. Причастя приступило аж тринадцять тисяч в останній день урочистостей. Святкові Богослужіння, академії, візит єпископа Йосафата Коциловського, ЧСВВ та посвячення ним дванадцяти нових прапорів Христового Серця - це лише короткий огляд жовківського свята майже п'ятдесятирічної давності. Потрібен час, щоб на жовківське свято сьогодні приходило стільки ж людей. Вже кілька років відроджується призабута десятиліттями традиція. Обнадіює і те, що молодь виявляє зацікавлення до подібних свят.

Цьогорічне свято Серця Христового тривало з 29-го червня по 2-ге липня. У Жовкві служили св. Літургії, першого липня організували вечір духовної музики для молоді, а другого липня юнаки та дівчата були учасниками молитовного вечора. Святкова Літургія у неділю правилася Отцями Василіянами за участю о. Петра Бальцара з Бразилії, ЧСВВ, який був і на минулорічному святі. Отець довгі роки займався на чужині Апостольством Молитви та був його натхненником. Під час святкової Літургії отець Петро виголосив проповідь про значення посвяти родини Найсвятішому Серцю Ісуса, яке вшановують у світі близько сорока мільйонів чоловік.

Ігор СКЛЕНАР

ПАМ'ЯТІ МИТРОПОЛИТА

В Коломиї урочисто відзначено 130-ті роковини від дня народження митрополита Андрея Шептицького. У церкві св.Йосафата відправлено Богослужіння, в якому взяли участь Владика Михайло Гринчишин, ЧНІ з Парижу (представляє греко-католиків Західної Європи, а також Постуляційне Бюро для Комісії з беатифікації) та Владика коломийсько-чернівецької єпархії Павло Василик. З благословення обох Владик у Коломийському музеї народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського відбулося відкриття виставки творів сакрального мистецтва XVI-XIX ст., які упродовж років переховувались у фондосховищах музею. Більш як 150 експонатів (живопис, графіка, різьба по дереву, кераміка та вироби з металу) представили церковне мистецтво у всій його духовній величі і красі.

Після відкриття виставки в коломийському Народному домі розпочала роботу конференція "Митрополит Андрей Шептицький та Гуцульщина". Її відкрив Владика Михайло Гринчишин, який у своїй доповіді підкреслив, що кінець XX ст. для України і, зокрема, для її церковної ниви багатий визначними датами. Чи не найважливіші з них: 400-ліття Берестейської унії та 130-ті роковини від дня народження великого архипастиря, митрополита Андрея Шептицького.

Владика Гринчишин розповів про беатифікаційний процес, що розпочався 5 грудня 1958 року і повинен завершитися приєднанням імені слуги Божого Андрея до лику святих Христової Церкви.

В роботі конференції взяли участь професор Інституту українознавства АН України Іван Паславський, представники клубу греко-католицької інтелігенції м. Львова Іван Гречко та Кость Чавага. На завершення конференції Владика Павло Василик подякував всім за участь та співпрацю, закликав усіх до злагоди і любові та запропонував спільно помолитися за померлого патріарха Київського і всієї Руси-України Володимира Романюка.

Ярослава ТКАЧУК,
директор Коломийського музею
народного мистецтва Гуцульщини
та Покуття ім. Й. Кобринського

ПРОДОВЖУЄ ЖИТИ В ЛЕГЕНДІ

З роком, що минув, відійшов від нас до Господа один з найактивніших діячів підпільної Греко-Католицької Церкви, отець, який ще за життя став легендою, - Анатолій Байрак, ЧСВВ. Працюючи інтерв'юером в Інституті Історії Церкви і записуючи живу історію катакомбної Церкви в 1946-1989 рр., я найчастіше чую саме це ім'я.

"То була прекрасна людина, то був душпастир молоді. Він всюди був разом з молоддю", - згадує п. Ярослава Гасюк. "Отця Байрака не можна було не любити, то дійсно людина була, як свята. Він ніколи для себе не жив, він жив все для когось", - зворушено говорить п. Ірина Микитська. "До нього завжди йшли люди, і він приходив до людей. Він нікому ніколи не відмовляв", - буквально тими самими словами, незалежно один від одного, висловлюють своє захоплення і вдячність різні, незнайомі між собою люди.

Одного разу, коли в розмові з учнями Греко-Католицького ліцею ім. Климентія Шептицького мені довелося згадати ім'я о. Байрака, до мене підійшов 15-літній хлопчина і схвильовано попросив адресу отця (яку в останні роки життя отець змінив), говорячи: "Це священик, що давав шлюб моїм батькам. Він був для них найвищим авторитетом, і вони будуть щасливі відвідати його". Я відчула, що в цій родині о. Анатоль Байрак є світлою легендою.

Він народився в 1909 р. у селі Гадинківцях Копиченського району на Тернопіллі. Це було велике, багате й національно свідоме село. Священиками там були о.Сановицький, о. Турчин, о. Скорохід, о. Микитин, які ревно дбали про духовність і освіченість селян.

Батько майбутнього священика, Григорій Байрак помер невдовзі після першої світової війни і п'ятьох дітей-сиріт виховувала сама мати, дуже працьовита і побожна жінка. Закінчивши семирічну школу в рідному селі, юнак був прийнятий на навчання до Крехівського монастиря, ЧСВВ. І наука, і монастирське буття так захопили його, що він вирішив все своє життя посвятити Василіянському Чинові. В 1933 р. він був висвячений і з того часу віддано служив Богові і людям як отець Анатоль.

Варто зазначити, що навчання і посвячення проходив з ним його близький приятель і далекий родич Віталій Байрак із сусіднього села Швайковці. Отець Віталій Байрак, чудовий оратор і лідер багатьох масових реколекцій, був у 1945 році арештований і замордований більшовиками. Це було тяжким ударом для о. Анатоля.

Отець Анатолій Байрак працював у монастирях в Жовкві, Христинополі і Гошеві, але найбільш дорогим його серцю залишився Крехів.

В 1933-1944 рр. о. Байрак душпастирював у Перемишлі, а потім повернувся до Львова. Восени 1945 р. він був заарештований і ув'язнений на Лонцького. Категорично відмовився перейти на православ'я. Потягнулися довгі місяці т. зв. "слідства". На щастя, чи радше із ласки

Божої, слідчий йому трапився людяний. Розуміючи, що ніякої вини за отцем нема, нічні слідства проводив формально, дрімаючи на своєму столі. А коли в коридорі чулися чиїсь кроки, отець будив слідчого і той артистично кричав: "Сознавайся, сволочь!" Зрештою, після шести місяців слідства, коли вже відбувся сумнозвісний собор 1946 р., отця Байрака було звільнено.

Він влаштувався працювати в господарській частині середньої, а потім музичної школи. Також освоїв годинникарство і підробляв, ремонтуючи годинники. І весь час регулярно відправляв Богослужіння як у себе вдома, так і в тих, хто просив його до себе, охоплюючи щораз ширше коло мирян. Отець Байрак не лише уділяв людям Святих Тайн, а й всіляко підтримував їхній дух, їхню віру. Також завжди старався надати посильну матеріальну допомогу найбільш потребуючим, а сам жив дуже скромно, майже бідно, у своєму тісному помешкані без вигод, на вулиці Чкалова.

Власне, мінімальні особисті потреби і максимальна турбота про потреби інших - це найхарактерніші риси о. Байрака.

Згадують, що направляючи годинника, ніколи не хотів взяти за це більше як п'ять тодішніх карбованців, хоч люди давали більше.

Пані Ірина Микитська розповіла, що на її адресу п. Оксана Смішкевич-Кузьмак з Америки присилала посилки для шанованого нею о. Байрака, а він все продавав через комісійний магазин і передавав гроші отцям з районів (переважно з Карпат), щоб ті роздавали сиротам і потребуючим. Та й сам просив своїх підпільних парафіян, щоб вони, згідно своїх можливостей, збирали якийсь одяг і висилали бідним дітям в Карпати. Коли ж пані Микитська намовляла його залишити собі хоч присланy дублянку (бо і в морозні дні багато ходив і їздив, виконуючи свої душпастирські обов'язки), отець Байрак відповідав, що йому вистачає і його плащика, а простуда все одно не чіпляється його ніколи. Так і залишився в пам'яті людей у своєму незмінному чорному плащику отець, який "ніколи не жив для себе, а все для когось".

Він спочив у Бозі 23 листопада минулого року. Отож, приєднаймось до зворушливо-вдячних споминів про цього достойного сина нашої Церкви і схилімо голови в молитві на прославу світлої пам'яті його.

Лідія КУПЧИК,
працівник Інституту
Історії Церкви

З ПОТОКУ НОВИН

ВЕЛИКИЙ ПРИХИЛЬНИК НАШОЇ ЦЕРКВИ

У Львові перебував о. мітрат Иосип Ріссінгер, вербіст з Німеччини. Він довгі роки трудився між українцями в Парагваї і створив там квітучі релігійні осередки нашої Церкви (в Енкарнаціоні, Кармені, Сан Хуані, Фрамі). Майже всюди побудував церкви, які переважно присвячені Пресвятій Богородиці. Отець Йосип Ріссінгер є знавцем літургіки та великим прихильником нашої Церкви й обряду.

СПІЛЬНО БЕРІМОСЯ ЗА ДІЛО

До Львова на початку липня цього року завітав о. Василь Цимбалістий, ЧСВВ з Канади. Він редагує в Торонто василіянський часопис "Світло", який розповсюджується і в Україні. Народився отець у Бразилії, довгі роки був парохом у місті Прудентополі. Місіонерську діяльність зразково виконує і в Канаді. Перебуваючи у Львові, отець погодився на розмову з кореспондентом "Місіонаря":

- Отче, розкажіть про Ваші перші поїздки в Україну.

- Вперше я відвідав рідну землю у 1975 році. Ця поїздка справила на мене гнітюче враження. Відчувався чийсь подих за спиною. Вже у Москві місцеві службовці дивувалися з того, що ми, бразилійці, розмовляємо українською. Потім перебували три дні у Києві, один - у Тернополі. Навіть відслужили єдину св. Літургію в Жовкві.

- Дякувати Богові, імперія розпалася. Ви мали нагоду відвідати Україну на початку 90-их. Щось тоді вже змінилося?

- Так, дуже багато. Але відчувалося, що люди ще чогось бояться. Це зрозуміло, бо комплекс страху вироблявся десятиліттями. На наш погляд, економічний стан був подібний до післявоєнного. Суттєві зміни відчувалися в духовному відродженні. Скажімо, у Львові - повернення Отцям Василіянам святоонуфріївського монастиря та їхня пізніша праця на Господній ниві. Коли покидав Україну в дев'яносто першому, то вже через місяць дізнався про проголошення Незалежності.

- Коротко охарактеризуйте релігійне життя українців в діаспорі.

- Живучи багато років в Бразилії, дійшов думки, що тут українці твердо тримаються своєї мови, культури, віри. Серед молодих є багато покликань до монашого стану. Можливо Бразилія займає

провідне місце за рівнем розвитку релігійного життя серед інших поселень українців.

- А яка ситуація в Канаді?

- Як це не прикро, але релігійне життя українців там занепадає. До церкви ходять лише люди похилого віку. Молодь пасивна до релігії, адже в державних школах їй не надають великої уваги. Більшість українців в Канаді - католики.

- Для українців міжконфесійні чвари - як сіль на рані. Чи відчувається в діаспорі дух єдності хоча б між українськими Владиками?

- Між нашими ієрархами зустрічі на офіційному рівні не відбуваються. Є лише дружні стосунки.

- Серед певної частини української еліти теж побутує думка про те, що на Заході поглиблюється моральна криза. Яка, на Вашу думку, основна причина такого стану справ?

- Погоджуюся з цією думкою і вважаю, що це пов'язано з матеріальним добробутом. Там, де на першому місці гроші, немає місця для моралі. Тому так багато зруйнованих сімей. Молодь має схильність крокувати дорогами своїх батьків, тобто сходити на манівці.

- Якою б Ви хотіли бачити молоду людину в цьому мінливому світі?

- Такою, котра шукає віри і Бога. Вона повинна цінувати євангельські ідеали. Інколи наголошують на свободі волі та розуму, але не рахуються з тим, що після первородного гріха людська свобода ослаблена, а розум - притемнений.

- У сфері Ваших зацікавлень - Україна. Як пише про неї західна преса?

- Раніше Україну розглядали як невід'ємну частину спочатку СРСР, а пізніше і Росії. За два останні роки позиція журналістів радикально змінилася. Це пов'язано з тим, що Україна рядом міжнародних документів засвідчила свій без'ядерний статус. Її вважають осередком стабільності в Європі.

- Отче, поділіться своїми думками про майбутнє нашої нації.

- Маю віру в її духовне відродження. Але хочу акцентувати увагу ще на такому аспекті: держава, яка не виховує моралі у своїх громадян, збанкрутує.

- Висловіть свої побажання читачам "Місіонаря".

- "Місіонар " - одне з унікальних історичних джерел. В Бразилії ми зачитувалися першими річниками часопису. Шановним читачам та їхнім близьким бажав би під сучасну пору виробляти терпеливість. Важливіше мати свою державу. Якщо є охочі повернутися до старого режиму, то це свідчить про плач за єгипетською цибулею. На жаль, комунізм не навчив людей по-справжньому працювати. Тож спільно берімося за діло. Біблійна істина "не хлібом єдиним живе людина" має бути однією з головних засад в суспільстві.

Розмовляв Ігор СКЛЕНАР

ЩО МЕНІ ДАЄ ЦЕРКВА?

Церква св. Онуфрія у Львові

Виходжу з дому. Через дрібне непорозуміння з батьками трохи роздратована, знервована, а ще погода не дає розхмаритися сумному настрою. Під ногами - хляпа, на голову - дощ. Як не силкуюся, жодна світла думка не хоче мене відвідати.

Нарешті прийшла. Поклонилася розп'яттю високо над входом до церкви св. Онуфрія і заходжу до середини. Але що зі мною робиться? Якийсь дивний спокій наповняє мою душу по вінця. Ніби ангел-хоронитель старанно вимітає віничком всі похмурі думки з голови і готує мене до зустрічі з Богом. Дивлюся на Царя-Христа, що велично сидить на троні, роблю знак святого хреста, вклоняюся і уявляю, ніби Ісус ледь помітно усміхається і запрошує мене на Службу. Цілую образ на тетраподі, розп'яття, а подумки прошу у Матінки Божої повсякчасної опіки.

Якось так затишно стає на серці, з'являється, аж до відчуття, певність, що поруч Ісус... Починається Св. Літургія. Вслухаюся в хоровий спів, вдивляюся у добре знайомі образи на іконостасі, на мого Пана, що оглядає Своїх вірних.

Приноситься жертва... Коли священик освячує дари, заплющую очі і, здається, ніби сам Ісус Христос промовляє до нас з тайної вечері: "Прийміть, їжте, Це є тіло Моє..," і далі: "Пийте з неї всі, це є кров Моя..." Зізнаюся Ісусові, що Він - Господь і Бог мій, і жертвую через Його Тіло і Кров Богові цю службу і свою присутність на ній. І тільки хор закінчує останні слова Господньої молитви, як якийсь струмінь, дивний і врочистий, наповнює моє серце. Фізично відчуваю, ніби легенький вітерець торкає найпотаємніші струни душі... От-от до мене завітає живий Ісус!

Щиро кличу Його до свого серця і отримую, як велику нагороду. Благодатний і тихий щем відчуваю в душі. На кінець служби прощаюся з Пречистою Дівою й Ісусом і виходжу з церкви.

На голову - дощ. Під ногами - хляпа. Але тепер цей дощ ніби доповнює те очищення, що відбулося у церкві, ніби несе у своїх краплях ті перші промінці сонця, яке засвітило мені ще у церкві, а незабаром, з волі Божої, вигляне і на небі та зігріє весь білий світ і мене у ньому.

Отже, що мені дає Св. Церква як храм і як Христова громада? Моє християнське життя - постійна присутність на недільній Службі Божій - розпочалося в церкві св. Андрія у Львові. Прийшовши раз до цього храму,

я вже не могла не йти туди знову і знову. А от згодом, під час св. місій, у Великий Піст я чомусь більше вподобала по-домашньому затишний храм св.Онуфрія, який став для мене другою домівкою. Можливо, ця прихильність пов'язана з Отцями Василіянами, з їхнім умінням якось особливо, просто і доступно донести Боже Слово, Божу Волю до вірних, можливо, з тими різноманітними Богослужіннями, які відправляються під покровом і за молитвами Св. Онуфрія.

А також (і це вже більше стосується розуміння Церкви, як Христової громади) коли ти спільно з іншими християнами підносиш до Господа молитву, то здається, що Бог швидше її вислухає і прийме.

Коли одна людина молиться, то її молитва займає менше Божого простору і має меншу силу, аніж молитва громади. Коли молимося разом, наші прохання з'єднуються в одну велику молитву, яка легше долає опір зла і, покидаючи землю, сягає неба. Це відчутно на спільній вервиці, на св. Літургії, на молебнях, а особливо - на св. Години. Неначе Франкові каменярі, що спільно "лупають скалу", так і ми спільними молитвами розбиваємо скелю гріха і наближаємося до Царства Божого.

Отож ці дві церкви тісно переплелися у моїй душі. Заходячи до храму, з'єднуюся з Церквою - Христовою громадою, маю велику ласку віддати Богові Жертву на св. Службі Божій, зустрітися з живим Ісусом і прийняти Його до свого серця у Тайні Євхаристії. Маю змогу почути від священика Боже Слово і просвітитися Божим Духом, порозмовляти з Ісусом на адорації. Церква дає мені можливість у св. Тайні Покаяння звільнитися через священика від своїх гріхів, перепросити Бога за свої провини, і таким чином скинути тягар зі своєї душі, пожертвувати службу в певному намірі: за здоров'я, за Боже милосердя, за померлих чи як подяку Богові за ласки й дари. У церкві я можу найщиріше і найвільніше помолитися, поділитися з Ісусом своїми радощами і терпіннями, попросити допомоги у Матері Божої. Церква вчить мене нормам християнської моралі, праведного християнського життя за законами Божими, тобто, як жити, як поводитися з людьми і як подобатися Богові. Церква є великою втіхою і розрадою у моєму житті серед цього змученого, загнаного і перевернутого з ніг на голову світу. Церква додає певності і спокою, переконує що, коли ти з нею, у ній, тоді нічого боятися і є задля чого жити.

Наталя ТОМКІВ,
студентка Львівського університету ім. І. Франка

З ПОТОКУ НОВИН

ПРИСЯГНУЛИ СЛУЖИТИ УКРАЇНІ

На двадцять третє липня 11 тисяч призовників присягнули служити Україні. У деяких частинах присяги відбувалися за участю священиків. Так, у Золочеві брав участь в присязі тамтешній василіянський ігумен о. Володимир Пальчинський. В Малехові біля Львова правився молебень і о. Василь Зінько, ЧСВВ виголосив проповідь про обов'язки українського воїна. А хор "Відродження" з Дублян виконав гарну програму для новобранців, більшість яких зі східних областей України.

ЯК ФЕНІКС ІЗ ПОПЕЛУ

Срібний передзвін гошівських дзвонів кличе людей на Ясну Гору. Йдуть старі й малі крутою звивистою стежкою, що в'ється поміж буйною зеленню дерев. Скільки поколінь привела ця стежка до святого місця! Часто можна побачити тут дідусів і бабусь у старовинних бойківських строях, які, спираючись на коштурі або й на милицях, поважно піднімаються на Ясну Гору, сподіваючись знайти там втіху для душі і поміч для тіла. І хоч Ясна Гора ще не залікувала свої рани, вона гостинно приймає всіх, хто йде до неї з чистою душею.

Чудотворна ікона гошівської Богоматері

Перша історична згадка про заснування монастиря в Гошеві датується 1570 роком. Рукописний "Монастирський літопис" каже, що монастир стояв трохи віддалік від сучасного, в південній лісовій околиці. Монастир і церква закладені на місці, званому Красний, а пізніше Чорний Ділок. Ім'я засновника невідоме, але переказ каже, що засновником був Кучулад з Тухольщини за Бескидом, славний лицар коронного війська, який в нагороду за відвагу одержав шляхетство і прізвисько Кучуладський. За іншими даними, засновником дерев'яної церкви й монастиря на Чорному Ділку був Євстафій Шумлянський, батько львівського єпископа Йосифа, ротмістр короля Яна-Казиміра.

Є підстави стверджувати, що Євстафій по материнській лінії належав до роду Гошівських. Він першим записав у дар монастиреві 3000 злотих.

Монастир у Гошеві почав розвиватися щойно в другій половині XVII і в першій половині XVIII ст. Значний внесок у розвиток монастиря зробив рід Шумлянських (згаданий єпископ Йосиф), а також Василь Струтинський, Катерина Чолганська і особливо - рід Гошівських.

Відомо, що монастир не раз горів. Але про це збереглися дуже скупі відомості.

Одного разу (дата невідома) монастир облягли турки і татари. Літопис розповідає, що після віденської і хотинської виправ, де Йосиф Шумлянський (пізніше єпископ) власною рукою поклав трьох вождів, орда, палячи й руйнуючи міста та села, приневолила шляхту окопатися на горі. На чолі шляхти стояв хоробрий вождь Стефан Братківський. Він наказав поставити на горі гармату. Під час бою вибухом із гармати був убитий ординський вождь. Залишившись без ватажка, орда змушена була відступити. Щасливі люди святкували перемогу і на згадку про цю подію залишили в монастирі розбиту гармату.

Згадується в літописі також про те, що після кожної пожежі монастир заново відбудовувався. Так, за часів правління ігумена Пилинського завдяки пожертвам було відреставровано церкву й монастир. За урядування ігумена Бублинського якась жінка, що не побажала назвати свого імені, зложила монастиреві щедрий дар. Каштелян Станислав

Коссаковський дав асигнату на дерево зі своїх лісів, а його дружина (з роду Потоцьких) також внесла велику пожертву на монастир після пожежі 11 квітня 1762 р. Та найбільший внесок у розвиток монастиря зробила родина Гошівських. 8 жовтня 1759 р. Гошівські записують всю землю на Ясній Горі в дар монастиреві. Тут же в акті накладається обов'язок на ігумена й монахів монастиря відправляти в усі часи Служби Божі за родину Гошівських. Акт забороняє також інородцям поселятися на святому місці.

1777 р. до монастиря прилучено менші монастирі Стрийської округи - Пациківський і Сваричівський.

Нинішня монастирська церква збудована за проектом інженера Мозера. Будову закінчено 1842-го. Іконостас встановлено 1876-го. Образ Богоматері подарував монастиреві Николай Гошівський 1773 р., а грамота архиєпископа з того самого року (11.07) визнала його чудотворним ("благодатним"). Історію цього образу описав сам Гошівський.

Він розповідає, що неподалік від нього проживав поручник хоругви королевича Якова на прізвище Шугай. Був вдівцем і сам виховав трьох дочок. Дівчата займалися господарством, а поручник - своїми справами.

Гошівський був саме у себе вдома, в Дунаєві, коли дівчата, налякані неспокоєм, що панував в їхній околиці, зібрали свої речі і втекли до нього в маєток. Пробули вони там біля п'яти тижнів. Коли козаки заспокоїлись і все притихло, дівчата повернулися додому.

Після їхнього від'їзду дружина Гошівського, заглянувши за скриню, знайшла там згорнуту в трубочку ікону. Образ усім дуже сподобався, і для нього злагодили обрамлення. Дочки Шугая вже вдома згадали про забутий образ Божої Матері. Вони звернулися з проханням повернути ікону, але Гошівський відмовився. Він попросив Шугая не забирати ікону, цікавився, де він її взяв. Шугай розповів, що довелося йому їздити до королевича в Олави (Литва), де й купив два образи. Приїхавши додому,один подарував родичеві своєї дружини, що жив на Тернопіллі, а другий залишив собі. Кожної суботи перед образом запалювали лампаду.

Одного разу через недогляд загорілася хата Шугая. Вогонь спалив усі стіни, окрім тієї, на якій висіла ікона.

Далі йде розповідь дружини Гошівського, Катерини з Добровлянських. Вона розповідає, як під час обіду з Францискою Сепрaвською вони побачили сяйво, що линуло від стіни, на якій висів образ Богоматері. Налякані жінки побігли за ксьондзами. Поки прийшли ксьондзи, сяйво зникло, а по обличчі Богоматері текли сльози. Здивовані люди зняли образ зі стіни, роздивлялися, чи нема де вологості, але нічого не виявили.

З тих пір і почалися чуда, описані в "Монастирському літописі". До наших днів їх було безліч. Як свідчать очевидці, вилікування відбувалося без жодної лікарської допомоги, лише від самої молитви.

Не заростає стежина на Ясну Гору. Незарубцьовані рани Гошівської церкви і монастиря нагадують про недавнє лихоліття. Але це окрема сторінка історії монастиря, та, яка ніколи не повинна забутися і повторитися.

Світлана ДЯКУН,
м. Івано-Франківськ

ПІСЛЯ НЕДІЛІ ВСІХ СВЯТИХ

Тобто з 18 по 25 червня відбувалася свята місія в с. Голині Калуського району на Івано-Франківщині. Здійснена вона заходами місцевого духовенства, зокрема Всеч. о. декана Михайла Бігуна та місцевого пароха Всеч. о. Володимира Костюка. Мав її проводити бл. п. о. Августин Діткун, ЧСВВ, але запрошено о. Василя Зінька, ЧСВВ. Вранці духовенство деканату відслужило співану Службу Божу. Після євангелія і наприкінці Богослужіння була місійна наука. Після обіду - місійка для дітей, а ввечері-молебень і місійна наука. Допомагали Сестри Йосафатки Доротея і Ореста. Кожен мав свою окрему конференцію, як от дівчата, яких зібралося понад вісімдесят. Хлопців було ще більше і вони теж чисельною громадою взяли участь у науці. Окрім навчань о. місіонар мав зустріч з медичним персоналом місцевої лікарні, де виступив з доповіддю про Христа - лікаря душ. А відтак знову до церкви зійшлися вірні, тепер вже місцеві педагоги. Вони вислухали доповідь про те, як нинішню молодь виховувати у християнському та національному дусі. Під час місії проведено також кампанію за тверезий спосіб життя. На заклик о. місіонаря до братства тверезості записалося чимало чоловіків і жінок. Окрім цього відбувалася гарна процесія зі Святими Тайнами на честь Пресвятої Євхаристії. Участь у місії взяли також представники інших віровизнань. Загалом варто визнати наполегливі старання духовенства та й вірних у цій святій справі.

"МИ - БОЖІ ДІТИ"

Хрест з таким написом і ще один, від громади, встановлено на завершення місії, яка розпочалася 23-го липня в Букачівцях Рогатинського деканату. Тут завдяки старанням Всеч. о. декана Дмитра Бігуна та пароха Романа Пука чимало вірних висповідалося і причастилося. Місійні науки проводив о. В. Зінько, ЧСВВ, а допомагали йому Сестри Йосафатки Мирослава і Тадея. Активну участь взяло духовенство деканату та єромонах Студійського Уставу о. Михайло.

ПРАЗНИК В УЛАШКІВЦЯХ

Василіянський монастир в Улашківцях заснований у XIV столітті. Тут була скельна каплиця св. Івана Предтечі, а з XVII ст. - церква Різдва Пресвятої Богородиці, що проіснувала аж до першої світової війни. 1738 року ігумен Йосип Брилинський розбудовує просторий монастир. 1765 року побожна родина Добринських-Раціборських подарувала монастиреві чудотворну ікону Пресвятої Богородиці. 1866 року ігумен Ігнат Нагурський будує теперішню мурована церкву на горі. 1898 року її вдосконалив пізніший місіонар серед українців Бразилії о. Маркіян Шкірпан. Сьогодні тут знову оживає монаше і прочанське життя. Вірних ревно обслуговує настоятель о. Теодозій Крецул. Він і запросив о.Василя Зінька, ЧСВВ зі Львова на місійну обнову, яка тривала з третього по сьоме липня.

Допомагали в місії преп. Сестри Иосафатки Мирослава і Тадея, які займалися розпосюдженням релігійної літератури, а також дітьми і молоддю. На сам празник з'їхалося місцеве довколишнє духовенство і під проводом о. декана з Чорткова відправили урочисту Службу Божу. Духовна програма скінчилася водосвяттям біля джерела. Багато людей приступили до св. Тайн і молилися на горі, що нагадує дещо Ірасему та Ітапарау в Бразилії.

Володар БУЖЕНКО

В ЕСТОНІЇ

В Таллін ми прибули 27 червня цього року. Нас зустрів пан Ігор Свіріда. Пізніше ми познайомилися з паном Анатолієм Лютюком, в якого проживали. Того ж самого дня ми ознайомилися з містом і відвідали церкву Воскресіння Христового.

В неділю, о 10-й годині, була відправлена Свята Літургія, в якій брали участь 33 особи. Після Літургії відвідали домініканський костел Петра і Павла, де нас відрекомендували. Пізніше ми побували у російській православній церкві св. Миколая.

Лекції катехизму для дітей почалися в понеділок, ввечері. Вони проводилися щодня. Також відвідали церкву святого Олександра Невського, де розмовляли з настоятелем храму о. Василієм, який дуже тепло і радісно зустрів нас. Познайомилися з сестрами Бригідками та відвідали сестер матері Тереси з Калькути.

В будні св. Літургія правилася о 18-й годині. В четвер і суботу виголошувалися великі місійні проповіді. Наступними днями ми давали інтерв'ю українському радіо, естонському і російському телебаченню. Розмова велася про нашу Церкву, життя в монастирі, покликання та про наші місійні плани.

7 липня, вислухавши святкову Літургію, ми разом з дітьми виїхали у літній відпочинковий табір, який знаходиться за 150 км від Талліна у м. Кодасема. Нам допомагали опікуватися дітьми сестри матері Тереси. Спільними зусиллями ми навчали дітей катехизму, співів, а також куховарили і взяли на себе всі турботи перебування дітей у таборі. Разом з нами у таборі відпочивав о. Марсель з Бельгії, який багато допомагав у праці з дітьми. Оскільки отець розмовляв французькою мовою, то науку виголошувала с. Ксенофонта. Через декілька днів нас відвідали о. Олексій і о. Гій, організатор цього табору. Коли ми були в таборі, о. Олексій проводив місії в Талліні, давав шлюби, посвячував доми, відвідував родини.

Наша група побувала також в українському посольстві в Естонії, де нас зустріли з великою радістю.

На закінчення табору, 17 липня приїхав о. Олексій, а також кореспондент однієї з естонських газет. Діти розповідали йому про те, як вони провели час у таборі. Пізніше о. Олексій відправив подячну св. Літургію. Після табору ми відвідали також українську громаду в м. Пильво, яка налічує близько 30 осіб. Ввечері о. Олексій відслужив св. Літургію в

лютеранському костелі Воскресіння Христового. Двоє осіб приступили до першої св. Сповіді і Причастя. Також одна пара взяла шлюб. У церкві були присутні 28 осіб.

Наступного дня ми поїхали в с. Ряпіно, де відбулося посвячення будинків.

В суботу, 22 липня в Талліні до Першого св. Причастя приступило 12 дітей. Одна дитина була охрещена. На св. Літургії були присутні 36 осіб, а також сестри матері Тереси з Калькути.

Діти завжди брали активну участь у св. Літургії. Вони приносили Богові в дар те, що найбільше люблять.

23 липня ми виїхали з Талліна до Вільнюса, де відвідали церкву Пресвятої Трійці оо. Василіян, побували в келії, де проживав довгий час св. Йосафат Кунцевич, ЧСВВ. Побували біля чудотворної ікони Остробрамської Матері Божої, відвідали одну із православних церков, а також багато костелів. 24 липня ми виїхали до Львова.

Дякуючи Божій опіці, щасливо повернулися в Україну.

В проведенні місій брали участь: о. Олексій Хілінський, ЧНІ, с. Ксенофонта - Ірина Дика, с. Магдалина - Наталія Леськів, Згромадження Сестер Пресвятої Родини.

З ПОТОКУ НОВИН

ПРОЕКТ СВЯТКУВАННЯ 400-ліття БЕРЕСТЕЙСЬКОЇ ТА 350-ліття УЖГОРОДСЬКОЇ УНІЙ

5 липня 1995 року відбулось засідання Ювілейного комітету святкування 400-ліття Берестейської та 350-ліття Ужгородської уній. На цьому засіданні було затверджено базові етапи підготовки до урочистостей, а також намічено деякі конкретні заходи, в яких візьмуть участь не тільки духовенство Української Греко-Католицької Церкви, але й ієреї та численні миряни українських християнських громад та різних Церков світу.

В Україні святкування розпочнуться навесні 1996 року з Києва. З 20 до 24 квітня урочисті події відбуватимуться в Ужгороді, 28 квітня в Івано-Франківську, у травні - в Тернополі та водночас в інших містах України: Зборові, Самборі, Дрогобичі, Коломиї, Чернівцях. З 21 вересня до 14 жовтня 1996 року ювілейні святкування відбуватимуться у Львові, а завершуватимуться в Берестечко.

Відомо також, що 6 липня у Климентійській залі в Римі відбудеться святковий молебень, а о 9 годині 7 липня буде Свята Літургія за участю Івана Павла II у Базиліці святого Петра. В цей же день відбудеться велика концертна програма, в якій візьмуть участь хорові колективи з України та діаспори.

За повідомленням API

ТИСЯЧА І ОДНА... СЕКТА - "НЕТРЕБНИКИ"

Ви вже певне чули про "Тисяча і одну ніч". Це арабська збірка казок. Ми в молодості ними захоплювалися, але цим разом поміркуємо над іншим.

Знаємо, що нині сект намножилося, як тієї саранчі в пустелі чи комарів у вогке літо. Але між ними є оця 1001 секта, яка зародилася на схилі шістдесятих років, в часі Другого Ватиканського собору. Може і скоріше вже була, точно не відаємо.

Які ж її догми і науки? Чимало їх. От поклонів не треба, а стояти, начеб ти копистку мамину проковтнув. І клячати не треба, то не по-східному... І так часто не треба сповідатися та причащатися теж. Навіщо священикові докучати. І пеклом людей страшити не треба, навіть дзвіночків, квіток та вишивок у Божому домі не треба та виводу також... Про це й не казати!

Ще дійде до того, що навіть не треба буде одягу у церкві, вистачає в шортах або в адомовім строї чи євиній моді... І Апостольства Молитви не треба (бо це ніби-то секта), і Марійської дружини не потрібно, кадило в церкві зайве та й серйозні пісні теж. Вистачить отої, без мелодії, ритму та поезії рок-музики...

Так собі міркую: тих сектантів тисяча однієї секти не треба, тобто "нетребників" - не треба. Але чому вони ходять до наших громад і, навіть, проповідують у наших храмах та святилищах?!

АКЦІЯ "ДНІПРО"

Після другої світової війни на Посянні пройшла так звана акція "Вісла", під час якої винищували українське населення цих сторін трьома державами: Польщею, Совєтським Союзом і Чехословаччиною. Донині не зліквідовано наслідків цієї акції проти українського населення, яке боролося під час депортації власними збройними силами - Українською Повстанською Армією...

Сьогодні, спостерігаючи різні явища, бачимо, що знову швидко відбувається інша "акція". Ми її можемо слушно назвати "Акцією "Дніпро". Як же вона діє? При співпраці знову таки трьох держав - західної, північної і південної.

Відбувся нещодавно з'їзд поляків України, на якому вирішено за всяку ціну засновувати школи і парафії на наших теренах. Київський уряд (хоч Церква ніби від держави відокремлена) віддав костели навіть там, де лише кілька родин ходили до тих храмів. Але чи були вони поляками або латинниками, то це викликає велике запитання.

У Волинській області українські католики мають всього три місця для відправ, а латинники, які тримають по захристіях календарі "приятелів північно-східних кресів" - аж 30 місць і активно співпрацюють з тими же православними. Вони і висловлюються якось дивно: "Воліємо поляка, ніж триклятого уніата!"

Діти їздять за кордон і отримують там виногороду доларами, відпочивають за Бугом, повертаючись, напевне, спустошеними духовно. Теж і університетська молодь їздить по люблінах та ін. У самому Києві, де греко-католики правлять у дзвініці, є аж чотири діючі костели. Будують навіть і колегію св. Томи для сімдесяти студентів. Мабуть, немає міста в Україні, де б не діяла акція "Дніпро". Єпископат теж укомплектований, хоч українці донині не мають жодного осідку греко-католицького владицтва в тих краях.

У Галичині українські діти захоплюються різними навчаннями і навіть, як говорять, вчать їх катехизму польською мовою... Хіба можете заперечити дію акції "Дніпро"? Важко це зробити, хіба хто не має очей і вух!

Іван ДОЛИНЮК

З ПОТОКУ НОВИН

НА ВКРАЇНІ ДАЛЕКІЙ...

Монастир Отців Василіян, що діє на Харківщині в селищі Покотилівці, носить ім'я св. Івана Хрестителя. Минулого року приїхав до Харкова о. Дам'ян з братами Анатолієм і Нестором. Отець Дам'ян посвятив дім і одразу ж поїхав, а брати чекали приїзд о. Онуфрія. На початку навчального року вони поїхали вчитися, а замість них прибув брат Юліян.

На Різдвяні свята була організована поїздка дітей з Харкова до Львова. Вони відвідали монастирі Отців Василіян у Львові, Жовкві, Крехові, Дністрику Дубовім. А на початку квітня з Дністрика Дубового приїхала з Сестрами Василіянками до Харкова молодь. Виступала з концертами у школах Харкова, в бібліотеці ім. Короленка; відвідала і наш монастир.

До церкви в Покотилівці ходить біля п'ятдесяти парафіян. Приїжджають студенти-галичани з Харкова і два курсанти з військового училища. За час існування монастиря у дорослому віці було охрещено біля десяти чоловік, дано біля п'ятнадцяти шлюбів і двадцять осіб поховано.

Монастирське приміщення має три кімнати, кухню, спальню і капличку. Зараз тут перебувають о. Онуфрій з братом Теофілом.

ЯК МИ НОСИЛИ КВІТИ ДО ХРЕСТА

На околиці села, при дорозі, що веде до лісу, стоїть хрест, який бачив за свій вік багато наруги і знущань. Не раз його перекидали московські підніжки, та на ранок він знову виростав, а біля нього, як і завжди, лежали квіти. Не раз малими приносили і ми з братом квіти до цього хреста. Ми збирали їх у лісі на галявині і поспішали з великою радістю до Ісуса. Але у наших маленьких серцях теж панував страх. Ми по черзі озиралися, чи хтось не бачить, що ми йдемо до хреста, а коли чули гуркіт машини, ховалися у траві за горбком і чекали, коли вона проїде, а тоді скоренько бігли до хреста, клали квіти і молилися. Дивно, але під час молитви страх кудись зникав і ми вже не звертали уваги на те, що діялося довкола. У наших серцях панував спокій, ми молилися Богові і в кожній молитві просили свободи для нашої Греко-Католицької Церкви. Ми були малими, але ще з тих малих літ наші батьки заклали в наші серця велику любов до Бога, віри, Церкви і до свободи.

І от нарешті ми дочекалися цієї свободи! З якою безмежною радістю йшла я вперше до церкви св. Онуфрія у Львові - уся моя душа дякувала Богові за той великий дарунок, який одержали мої рідні і близькі, усі люди і вся наша земля - Україна. Тепер вже ніхто не ховатиметься з молитвами до Бога, а зможе прославляти Його у величі і красі.

Оля ЛИСЕЙКО,
м. Львів

ПЕРШЕ ПРИЧАСТЯ

У василіянській церкві св. Онуфрія у Львові 30-го липня біля п'ятдесяти дітей прийняло вперше Господа до свого серця. Їх готували преподобні Сестри Служебниці, зокрема с. Уляна. Діти сповідалися попереднього дня і були досить добре підготовлені. Попередніми неділями преп. Сестри Василіянки підготували до першого св. Причастя кілька десятків дітей у василіянській церкві св. Андрія, що теж у Львові. Діти зробили приречення приносити постійний дарунок Ісусові-Гостеві у серці: не вживати п'янкого напою і не курити. Хай весь український народ в цьому бере з них приклад.

У ВИДАВНИЦТВІ
ОТЦІВ ВАСИЛІЯН У ЛЬВОВІ
ГОТУЮТЬСЯ ДО ДРУКУ ТАКІ КНИЖКИ:

Національно-духовне відродження. Історія і сучасні проблеми (Спецкурс для священиків)

Молитовник "Христос - моя сила"

Церковні пісні

Духовна спадщина святих отців

Кодекс канонів Східних церков

Дев'ятниця до Божого милосердя і апостола Тадея

Просимо замовляти:

Україна, 290019, м. Львів,
вул. Б. Хмельницького, 36
Видавництво "Місіонер"
Телефон: 72-46-94
Факс: 72-18-48